

Latvijas Muzeju padomes sēdes PROTOKOLS

2025. gada 25.augusts
Sēde sākas plkst.: 12:00.

Nr. 170

Sēdi vada: padomes priekšsēdētāja Iveta Derkusova.

Protokolē: KM Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļas vecākā referente Evija Smiltnece.

Piedalās Latvijas Muzeju padomes balsstiesīgie locekļi:

Agrita Ozoliņa, Aigars Urtāns, Inta Baumanē, Agris Šmits, Iveta Derkusova (pārstāv Ivetu Ruskuli), Toms Ķikuts, Zane Grīnvalde (pārstāv Lolitu Tomsoni), Ināra Dundure, Līga Dimante, Sandra Ozoliņa, Kristīne Skrīvere.

Nepiedalās: Lolita Tomsone, Iveta Ruskule, Antra Medne, Valda Dārgais, Evita Kušņa-Koļesņika.

Piedalās:

Evija Smiltnece, KM Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļas vecākā referente; Dace Vizule, KM sabiedrisko attiecību speciāliste, Velga Vītola-Kļava, Purvīša muzeja krājuma glabātāja.

Darba kārtība:

1. Atzinumi par muzeju akreditāciju.

1.1. Purvīša muzeja pirmreizējā akreditācija.

Ziņo: L.Dimante

2. MK noteikumu projekts “Kārtība, kādā akreditētie valsts muzeji var saņemt valsts garantētu apdrošināšanu starptautisku izstāžu rīkošanai”.

Ziņo: I.Derkusova

1. Atzinumi par muzeju akreditāciju

1.1. Purvīša muzeja pirmreizējā akreditācija

L.Dimante komentē Purvīša muzeja akreditācijas komisijas ziņojumu, kurā rekomendēts muzeju akreditēt uz pieciem gadiem.

T.Ķikuts interesējas par muzeja plāniem saistībā ar “Vecjaužu” mājām.

V.Vītola-Kļava paskaidro, V.Purvītis pirmos 14 dzīves gadus pavadījis “Vecjaužos”. Atzīst, ka “Vecjauži” atrodas tālu un piesaistīt lielu auditoriju ir izaicinoši, bet aktīvāko sava mūža un darba dzīves daļu mākslinieks pavadījis Rīgā, tāpēc daļa no muzeja darbības plānota arī Rīgā. Norāda, ka tā būtu vieta, kur runāt par mākslinieka daiļradi, personību, interaktīvā veidā sabiedrību iepazīstināt ar V.Purvīti, plānots izveidot Purvīša galeriju.

T.Ķikuts jautā, vai plānotas divas ekspozīcijas Rīgā un “Vecjaužos”.

V.Vītola-Kļava atbild, ka plānotas divas darbības un ekspozīciju vietas – Rīgā un “Vecjaužos”, un atzīst, ka muzeja plāni ir ambiciozi, bet darbs ir sākts.

A.Ozoliņa norāda, ka muzeja pastāvēšanas pamats ir finansējums, stratēģijā nav procentuāli norādīts finansējuma sadalījums un kāds būs muzeja pašs finansējums. Atgādina, ka Purvīša muzejs atrodas Ogres novadā un nav sniegta informācija par Ogres novada pašvaldības iesaisti muzeja attīstībā. Norāda, ka ir nopietnas bažas par muzeja finansējumu, lai realizētu iecerētos plānus.

V.Vītola-Kļava paskaidro, ka Purvīša muzejs atrodas Ogres novadā, bet ir lieli izaicinājumi saistībā ar ceļu infrastruktūru. Atzīst, ka apmeklētāji, kas dodas uz Ogres novadā jaunatklāto Taurupes klēti, kur apskatāma ekspozīcija par Purvīti, pēc tam vēlas apmeklēt arī “Vecjauzus”, kas atrodas 14 km attālumā. Norāda, ka muzejam ir izveidojusies veiksmīga sadarbība ar blakus esošo Cēsu novadu, Zaubes pagasta kopiena nāk ar savu pienesumu. Atzīst, ka muzeja statuss dotu iespēju pretendēt uz finansējumu.

K.Skrīvere uzteic muzeju par paveikto darbu un norāda, ka paveiktais tomēr vairāk atbilst kultūras mantojuma objekta darbībai nevis muzejam. Norāda, ka muzejam jāizpilda daudz akreditācijas komisijas ieteikumi. Jautā, ko tas mainīs, ja muzejs iegūs vai neiegūs akreditāciju.

V.Vītola-Kļava norāda, ka no V.Purvīša personīgajām lietām gandrīz nekas nav saglabājies, bet ir saglabājusies mākslinieka daiļrade un atzīst, ka tas ir izaicinājums veidot muzeju no nekā, muzeja statuss uzliek pienākumu rūpēties par V.Purvīša mantojumu, kas ir saglabājies. Norāda, ka muzeja krājumā iekļāvuši jaunas lietas. Atzīst, ja muzeju neakreditē, tad nolaižas rokas kaut ko darīt, akreditācijas iegūšana paver iespējas piedalīties projektu konkursos, iegūt finansējumu un turpināt attīstību.

K.Skrīvere jautā, kas notiek, ja akreditācijas komisijas ieteikumi netiek izpildīti noteiktajā laikā.

L.Dimante atbild, ka Arhīvu, bibliotēku un muzeju nodaļa seko akreditācijas komisijas ieteikumu izpildei, muzeji informāciju par ieteikumu izpildi gada beigās ievada kultūras kartē. Vienam no ieteikumiem - par Purvīša muzeja krājuma priekšmetu aprakstu precizēšanu izpildes termiņš noteikts 2025. gada 1.decembris.

K.Skrīvere jautā, vai tomēr nevajadzētu vispirms izpildīt šos ieteikumus un tad muzeju akreditēt.

L.Dimante paskaidro, ka šai akreditācijas komisijai lēmuma pieņemšanai laiks tika dots līdz 2025.gada 9.septembrim, komisija ir sagatavojusi ziņojumu un pieņēmusi lēmumu muzeju akreditēt. Ir noteikti ieteikumi muzeja darba uzlabošanai, daļa no ieteikumiem ir tehniski uzlabojumi. Norāda, ka ieteikumi darba uzlabošanai ir ierasta prakse akreditāciju procesā.

T.Ķikuts norāda, ja daļa ieteikumu ir tehniskas dabas nevis konceptuāli un ja akreditācijas kārtība paredz, ka muzejs ir akreditējams, nosakot ieteikumus darba uzlabošanai, tad muzeju var akreditēt. Atzīst, ka pievienojas šaubām par resursu pieejamības iespējām un nesaskata iespējas, lai notiktu tūlītēja plānu īstenošana, stratēģija ir ļoti ambicioza šī brīža finansiālajos apstākļos, bet tas nevar būt par iemeslu apgalvot, ka muzejs neizpilda akreditācijas prasības. Atzīst, ka šaubās, vai muzeja formāts ir vienīgais un piemērotākais, jo muzeja būtība ir visu funkciju – krājums, pētniecība, komunikācija cieša saikne, bet šobrīd šī saikne nav pietiekoši izteikta.

I.Derkusova atzīst, ka ieteikumi muzeju darba uzlabošanai ir ierasta akreditācijas ziņojumu sastāvdaļa, bieži vien ieteikumi ir tehniska rakstura, īpaši, ja muzejs ir sava ceļa sākumā. Pozitīvi novērtē muzeja komunikācijas darbu un jautā, kāds ir plānotās Purvīša galerijas ekspozīcijas saturs.

V. Vītola-Kļava īsi iepazīstina ar iecerēm par Purvīša galeriju – tiks eksponēti zudušie darbi, tiks stāstīts par darbu tapšanas laiku un kontekstu.

I.Derkusova vērš uzmanību, ka ir svarīgi komunikācijā ar sabiedrību sniegt pareizu priekšstatu, kas ir zudušie darbi un nodalīt tiešām pazudušos V.Purvīša darbus un Latvijā un citur pasaulē pie dažādiem īpašniekiem, dažādās kolekcijās nonākušos darbus.

V.Vītola-Kļava paskaidro, ka muzeja mērķis ir apkopot informāciju un stāstus par visiem V.Purvīša darbiem.

I.Dundure atzīst, ka muzejam ir jādod iespēja, vienlaikus norādot, ka akreditācija nav garantija finansējuma iegūšanai, bet leģitīma iespēja meklēt finansējumu, akreditētām muzejam paveras lielākas iespējas finansējuma saņemšanai.

A.Šmits norāda, ka varētu darboties arī bez akreditēta muzeja statusa, jo arī akreditācijas prasību izpildei ir nepieciešams pašfinansējums.

V.Vītola-Kļava norāda, ka akreditēta muzeja statuss dos iespējas realizēt plānotās idejas.
A.Ozoliņa norāda, ka akreditēts muzeja statuss sniedz kvalitātes garantiju, bet uzliek muzejam arī daudzus pienākumus un prasības.
T.Ķikuts norāda, ka formāli akreditācijas prasības un kritēriji ir izpildīti un izsaka vēlējumu, lai muzeja darbība nepārvēršas tikai par komunikācijas projektu.
I.Dundure interesējas, kādas ir iespējas kontrolēt muzeja darbu akreditāciju starplaikā.
I.Derkusova paskaidro, ka reizi gadā muzeji sniedz atskaiti vienotajā kultūras datu portālā, iesniegtā informācija tiek pārraudzīta, ja tiek konstatētas neatbilstības, notiek ārkārtas krājuma pārbaudes. Norāda, ka ir mehānisms, lai kontrolētu muzeju atbilstību akreditācijas prasībām.
K.Skrīvere atzīmē, ka akreditācijas ziņojumā, vērtējot konkrētas muzeja darba pozīcijas, daļā pozīciju norādītais vērtējums ir daļēji un jautā, vai ar šādu vērtējumu netiks nonivelēts akreditēta muzeja statuss.
A.Šmits norāda, ka formāli akreditācijas prasības ir izpildītas, bet ne pēc būtības, kā muzejs izskatīsies uz citu akreditētu muzeju fona.
L.Dimante norāda, ka lielākajā daļā pozīciju komisijas vērtējums ir pozitīvs nevis daļēji un nav negatīvu vērtējumu.
I.Derkusova norāda, ka komisija ir izdarījusi savu darbu, komisijā strādājuši Kultūras ministrijas un muzeju nozares eksperti, komisija secinājusi, ka akreditācijas prasības vismaz minimālā apmērā ir izpildītas un aicina padomes locekļus izteikt savu vērtējumu.

I.Derkusova nolasa atzinuma projektu:

- 1. Atzīt, ka Purvīša muzejs atbilst pirmreizējās akreditācijas prasībām, un ieteikt Kultūras ministrijai izsniegt muzejam Akreditācijas apliecību uz pieciem gadiem.**
- 2. Purvīša muzejam informēt Kultūras ministriju par muzeja darbības pilnveidošanas ieteikumu izpildi atzinumā noteiktajā termiņā.**

Par: 10

Pret: 3

Atzinuma projekts tiek pieņemts

2. MK noteikumu projekts

“Kārtība, kādā akreditētie valsts muzeji var saņemt valsts garantētu apdrošināšanu starptautisku izstāžu rīkošanai”

I.Derkusova iepazīstina ar MK noteikumu projektu “Kārtība, kādā akreditētie valsts muzeji var saņemt valsts garantētu apdrošināšanu starptautisku izstāžu rīkošanai”.

Diskusijā piedalās T.Ķikuts, K.Skrīvere, I.Dundure, I.Derkusova.

Vienojas konceptuāli atbalstīt MK noteikumu projektu “Kārtība, kādā akreditētie valsts muzeji var saņemt valsts garantētu apdrošināšanu starptautisku izstāžu rīkošanai”.

Sēdi slēdz plkst. 13.40.

Sēdes vadītājs

Iveta Derkusova

Protokolists

Evija Smiltiece